

IDEGA

Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento
de Galicia

**MEMORIA ECONÓMICA
E DE ACTIVIDADES**

2012

UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

IDEGA

Avda. das Ciencias, s/n.
Campus Vida
15782 Santiago de Compostela
Telf.: 881814339
Fax: 881814383
E-mail: idgsec@usc.es
Web: www.usc.es/idega

ÍNDICE

PRESENTACIÓN	5
ÓRGANOS DE GOBERNO E PERSOAL	13
GRUPOS DE INVESTIGACIÓN	19
PROXECTOS E CONTRATOS DE INVESTIGACIÓN	27
I. Área de economía agroalimentaria e estudos rurais.....	31
II. Área de planificación, ordenación e desenvolvemento territorial.....	32
III. Área de economía galega e estudos sectoriais	34
IV. Área de demografía, mercado de traballo e economía social.....	35
V. Área de economía ambiental e recursos naturais	36
VI. Área de turismo	37
VII. Apoio a estruturas de investigación	38
PUBLICACIÓNS	
I. A economía galega. Informe 2011.....	41
IV. Documentos de traballo IDEGA.....	42
DOCENCIA	
I. Programa de Doutoramento en Desenvolvemento Rexional e Integración Económica	47
II. Primeiro obradoiro de doutoramento. Curso 2011/12.....	47
III. Segundo obradoiro de doutoramento. Curso 2011/12.....	48
IV. Posgrao Oficial en Desenvolvemento rexional e integración económica	48
V. Máster en Sociedade da Información e do Coñecemento	49
VI. Máster en Planificación e Estratexias Territoriais na Sociedade Actual.....	49
VII. Curso de Perfeccionamento en Marketing territorial e Telecomunicacións	49
VIII. Curso de especialización en Análise, Planificación e Estratexias Territoriais na Sociedade da Información	50
IX. Curso de perfeccionamento en Estratexias de Desenvolvemento Rexional na Sociedade da Información.....	50
X. Curso de Especialización en Sociedade da Información e do Coñecemento	50
XI. Curso de Turismo Sostible e Desenvolvemento Territorial	50

XORNADAS, CONFERENCIAS E SEMINARIOS

- I. 3rd workshop in honor of Prof. Geoffrey Hewings53
- II. O espazo eurorrexional Galicia-Norte de Portugal. Crise e perspectivas54
- III. XVI Workshop on Dynamic Macroeconomics54
- IV. Workshop sobre a Medición e Análise do Turismo55
- V. 3° Workshop da Sociedad Hispanoamericana de Análisis Input-Output55

PUBLICACIÓNS 2012 INVESTIGADORES DO IDEGA 57

ORZAMENTO E BALANCE DE SITUACIÓN DO IDEGA 67

PRESENTACIÓN

Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia

Director: Prof. Dr. D. Melchor Fernández Fernández

Enderezo: Avda. das Ciencias, Chalet nº1. Campus Vida. Santiago de Compostela 15782

Teléfono: 881.814.339

Correo electrónico: idgsec@usc.es

Data de creación: Real decreto 2078 do 30 de xullo de 1976 (BOE DO 4/11/76).

O IDEGA é un centro da USC que ten como principais obxectivos a investigación básica e aplicada no ámbito das Ciencias Sociais, tanto sobre os problemas de desenvolvemento económico do pasado como do presente, con especial atención á realidade social e económica de Galicia. Partindo deste presuposto, o IDEGA preséntase como un centro multidisciplinar de investigación e de formación de referencia, que integra saberes e capacidades de diferentes disciplinas,

incorporando as distintas dimensións políticas, económicas, sociais, xeográficas, culturais e empresariais que afectan o desenvolvemento territorial, coa finalidade de facilitar a consecución dun crecemento global sostible para eliminar os desequilibrios territoriais.

Os seus obxectivos fundamentais, perseguidos a través das investigacións básicas e aplicadas desenvolvidas nas liñas de investigación da área científico-técnica “Humanidades e Ciencias Sociais”, priorizan a análise e estudo do desenvolvemento sostible desde unha perspectiva rexional; considerando as súas tres dimensións básicas conxuntamente (medioambiental, económica e social) pódense sintetizar nos seguintes puntos:

- Realizar proxectos de investigación, asesoramento e apoio técnico nos ámbitos da súa análise.
- Contribuír á xeración e desenvolvemento de metodoloxías nos campos de Economía, Xeografía, Historia, Socioloxía e Demografía que permitan avanzar no coñecemento científico destas áreas.
- Facilitar aos mozos graduados a súa formación e actividade investigadora nas liñas do Instituto para que poidan incorporarse ao actual sistema de investigación, desenvolvemento e innovación.
- Fomentar, impulsar e potenciar as relacións científicas de investigación e docencia con outros Centros nacionais e internacionais.
- Publicar os resultados das súas investigacións en libros, artigos científicos e de divulgación, e presentalos a través de relatorios e comunicacións en congresos nacionais e internacionais.
- Organizar congresos, seminarios, mesas redondas e xornadas de portas abertas para difundir os resultados obtidos nos proxectos de investigación.

O IDEGA, desde o inicio da súa actividade hai xa máis de 35 anos, amosou o seu compromiso co fomento da investigación científica, a xeración de coñecemento sobre a realidade social, económica e territorial de Galicia e a difusión dos seus resultados en beneficio de toda a sociedade. Publicacións como o informe anual sobre a A Economía Galega, a coordinación de Plans Estratéxicos de desenvolvemento local e provincial, o importante número de proxectos competitivos sobre a investigación socioeconómica e territorial de Galicia, os numerosos cursos, seminarios, encontros e congresos (Congreso de Economía de Galicia en todas as súas edicións) e o importante número de investigadores mozos formados sitúan o IDEGA como principal centro de investigación socioeconómica e territorial de Galicia e en referente para a toma de decisións das institucións públicas e privadas que inflúen no desenvolvemento territorial nas sociedades do noso contorno.

De cara ao futuro, o IDEGA seguirá afondando nos obxectivos anteriores, cunha clara preocupación pola aplicabilidade do coñecemento xenerado. A realización de proxectos con marcado carácter multidisciplinar (consolidación de liñas de investigación como a medioambiental, os estudos turísticos e os problemas socioeconómicos da dispersión e o avellentamento da poboación), a difusión das investigacións mediante publicacións e congresos, o traballo con investigadores mozos e a consolidación de redes con outros centros de investigación nacionais e internacionais son os obxectivos máis importantes para o futuro.

ASPECTOS MÁIS RELEVANTES DA ACTIVIDADE DO INSTITUTO

O estudo dos problemas do territorio, a consideración da rexión como instrumento idóneo para a promoción do espazo en que se asenta, a planificación económica e urbanística da rexión, os imperativos da descentralización e da desconcentración, as consecuencias do avellentamento da poboación ou os desequilibrios territoriais son, sen dúbida, problemas que requiren que a Universidade aplique todo o seu rigor intelectual para a procura de solucións. Dadas as peculiares circunstancias que Galicia presenta para o seu desenvolvemento (situación periférica, acusado envellecemento, elevadísima dispersión poboacional e fortes desequilibrios internos), resulta imprescindible a existencia dun centro universitario que, desde unha perspectiva transdisciplinar e coa colaboración de diversas entidades públicas e privadas, realice este amplo labor de investigación e estudo da realidade socioeconómica e territorial.

Desde o seu inicio, o IDEGA deu mostras dunha gran capacidade investigadora, aglutinando os principais investigadores das áreas de socioeconomía e territorio tanto da Universidade de Santiago como das universidades da súa contorna, en especial das universidades públicas da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal (onde hai que salientar que membros do IDEGA desenvolveron un papel esencial na xestación da Fundación Centro de Estudos Eurorrexionais Galicia-Norte de Portugal e promoveron estudos específicos de forte impacto sobre a situación socioeconómica da Eurorrexión). Tamén é destacable a intensa actividade docente en ciclos superiores, o que converteu o IDEGA no referente básico na promoción dos estudos sociais, económicos e territoriais sobre a realidade galega.

Como froito da intensa actividade investigadora e docente desenvolvida, o IDEGA situouse entre os centros de referencia en investigación socioeconómica cunha importante presenza na contorna institucional e da iniciativa privada, o que lle asegura ao IDEGA un papel fundamental no diálogo Universidade-Sociedade. A investigación realizada é altamente competitiva, con grupos de referencia capaces de promover e desenvolver proxectos cada vez máis ambiciosos en relación coas liñas máis innovadoras do panorama científico internacional, o que asegura un enorme potencial de crecemento a curto e medio prazo.

A confluencia de investigadores de dez áreas de coñecemento de Ciencias Sociais, Humanidades e Ciencias Experimentais que posúen notables diferenzas en canto á súa dinámica investigadora (clasificación temática, resultados da investigación, visibilidade, etc.) é a principal singularidade do IDEGA. Un importante número de proxectos realizados, sobre todo os relacionados coa planificación estratéxica territorial, requiriron ademais a incorporación de investigadores doutras áreas científicas, en principio menos afíns (Bioloxía, Física, Arquitectura, Enxeñaría, etc.), pero imprescindibles para o correcto desenvolvemento das investigacións propostas, e coas que é necesario ter unha relación máis estreita, só factible desde unha estrutura de investigación flexible e transdisciplinar como o IDEGA. Este enfoque resulta clave, porque os problemas da sociedade non pertencen a unha soa disciplina, senón que transcenden o ámbito social, económico, cultural e tecnolóxico.

O IDEGA pon a disposición do público, anualmente, esta memoria descritiva das súas actividades, a cal, xunto coas súas publicacións e a súa páxina web (<http://usc/idega.es/>) permiten un mellor coñecemento do centro. Pretendemos que na Memoria se recolla unha información completa sobre o noso labor investigador e o resto de actividades que se desenvolveron ao longo do último ano. Igualmente, ofrécese información sobre as entidades e as persoas que compoñen na actualidade os seus órganos de goberno e o seu persoal permanente, así como sobre os fluxos e fondos de carácter económico-financeiro que son a contrapartida, e o soporte, da súa actividade.

RESUMO DA ACTIVIDADE DO IDEGA EN 2012

Como se detalla na memoria que se presenta, no ano **2012** o nivel de actividade do IDEGA sofre unha nova redución moi marcada polos axustes na Administración pública e no propio ámbito universitario que reduce considerablemente as fontes de financiamento para calquera tipo de investigación. Non obstante, a **actividade investigadora, aínda que moito máis reducida en número de proxectos, se desenvolve con investigacións cada vez máis ambiciosas**, que manteñen o IDEGA como referente básico na promoción dos estudos sociais, económicos e territoriais sobre a realidade galega.

Os datos das memorias económicas da USC sitúan o IDEGA en 2011 como o primeiro instituto de investigación por número de actuacións e segundo por crédito, cun peso moi relevante (cada vez maior) e cada vez máis próximo ao instituto líder. Ademais é o único dos institutos que mantén a súa posición entre os tres primeiros desde 2007.

TOTAL INVESTIGACIÓN (Capítulo VI)						
	2004		2008		2011	
	TOTAL ACTUACIÓNS	CRÉDITO	TOTAL ACTUACIÓNS	CRÉDITO	TOTAL ACTUACIÓNS	CRÉDITO
IDEGA	61	1.052.927,32	131	2.316.863,60	138	1.623.909,78
TOTAL INSTITUTOS	367	8.581.813,93	540	13.261.397,19	500	10.460.476,69
TOTAL USC	2955	56.712.054,38	4.048	94.014.141,98	3.597	67.428.391,62
PARTICIPACIÓN IDEGA TOTAL INSTITUTOS	16,62%	12,27%	24,26%	17,47%	27,60%	15,52%
POSICIÓN ENTRE INSTITUTOS	PRIMEIRO	CUARTO	PRIMEIRO	SEGUNDO	PRIMEIRO	SEGUNDO

Nota: Elaboración propia a partir do CADRO 2.13 da Memoria Económica da USC

Ao peche do exercicio de 2012, o IDEGA contaba cun orzamento anual de xestión de algo máis de 22.000 euros (cunha redución do 50% respecto a 2012), grazas basicamente ás contribucións de financiamento provenientes da Fundación Feiraco e ás dos grupos de investigación que desenvolven os seus proxectos no Instituto. A esta cantidade deben sumarse os 86.412,67 € retidos pola USC dos fondos de investigación do IDEGA, situación que neste momento, pasados xa tres anos, pon en perigo a continuidade de proxectos de investigación en curso e do seu persoal.

Pola súa banda, o orzamento de investigación, docencia e cooperación internacional en 2012 alcanzou os 1.669.898,56 €, o que supón en torno ao 21% menos que en 2011, un descenso moi forte, similar ao acontecido en 2010 (tamén superior ao 20%), pero moi superior ao descenso do 10% de 2011. Aínda que a caída na actividade investigadora en crédito é importante, o IDEGA confirma a súa posición nun contexto interno e externo moi complicado. Os detalles do orzamento preséntanse na sección IX.

Os órganos de goberno do IDEGA (sección I) celebraron as súas reunións estatutarias ordinarias no período lectivo: a xunta de goberno, o día 18 de xuño de 2012, e o consello científico, os días 14 de febreiro, 2 de maio, 24 de setembro e 19 de decembro.

Ao longo do ano os seis grupos de investigación adscritos ao IDEGA (sección II) desenvolveron a súa actividade nas liñas de investigación preferente que caracterizan o traballo realizado no instituto: economía agroalimentaria e estudos rurais, ordenación e desenvolvemento territorial, economía galega, mercado de traballo e economía social, economía ambiental e recursos naturais e turismo. Ademais do persoal pertencente aos grupos de investigación, o IDEGA recibe anualmente un importante número de profesores e investigadores visitantes que utilizan temporalmente as súas instalacións. Neste último ano o número de investigadores invitados foi de 9, moi inferior aos anos anteriores, pola finalización de convenios de colaboración, como o que tiñamos coa **Universidade de la Habana en Cuba**. Mantense con moito éxito o acordo de intercambio de alumnos coa **Università degli studi di Salerno en Italia**, dentro do programa europeo "**Erasmus placement**".

Os proxectos de investigación desenvolvidos en 2012 describíense na sección III. Con algúns destes proxectos o IDEGA trata de dar resposta á demanda que lle dirixen organismos privados ou públicos, nacionais ou internacionais. En particular, en 2011, leváronse a cabo 35 proxectos de investigación, número similar ao do ano 2004 pero menos da metade de 2008. Un importante froito destes proxectos son a edición por parte do IDEGA de varias publicacións en distintos formatos (sección IV).

Ao longo de 2012 o labor docente do instituto mantén unha liña ascendente polo bo resultado do programa de doutoramento "**Desenvolvemento Rexional e Integración Económica**" cubrindo en cada curso o total de prazas ofertadas. Neste contexto celebráronse dous obradoiros de doutoramento onde os alumnos presentaron os seus avances. Por último, durante 2012 os grupos de investigación do IDEGA coordinaron e dirixiron o **Máster en Sociedade da Información e do Coñecemento**, **Máster en planificación e estratexias territoriais na Sociedade da Información: oportunidades de desenvolvemento nun mundo globalizado** e os Cursos de **Perfeccionamiento en Marketing Territorial**, Curso de especialización en **Análise, Planificación e Estratexias territoriais na Sociedade da Información**, Curso de perfeccionamento en **Estratexias de desenvolvemento rexional na Sociedade da Información** e Curso de perfeccionamento en **Turismo sostible e desenvolvemento territorial**.

Os investigadores do IDEGA publican os seus traballos en revistas profesionais españolas e internacionais (ver detalle na sección VIII) e preséntanos en seminarios e conferencias.

As seccións seguintes presentan na orde xa mencionada os detalles das diferentes áreas de actividade do IDEGA. Esperamos que o exercicio de transparencia que esta memoria implica estimule de forma permanente a mellor adecuación posible entre os obxectivos e os recursos, en virtude do compromiso que o IDEGA contrae coa sociedade mediante a súa publicación

ÓRGANOS DE GOBERNO E PERSOAL

XUNTA DE GOBERNO

Presidente: **D. Juan José Casares Long.** Reitor da Universidade de Santiago de Compostela.

D. Francisco González García. Vicerreitor de Investigación e Innovación da Universidade de Santiago de Compostela.

D. Javier López Martínez. Director do Instituto de Estudos Económicos de Galicia Pedro Barrié de la Maza.

D. José Montes Pérez. Presidente do Padroado da Fundación FEIRACO.

D. Pedro Otero Espinar. Director Adxunto de Novacaixagalicia.

Dna. María Corina Porro Martínez. Presidenta do Consello Económico e Social de Galicia.

D. Rogelio Conde-Pumpido Tourón. Director do Centro de Innovación e Transferencia de Tecnoloxía do CITT da USC.

D. Melchor Fernández Fernández. Director do IDEGA.

D. Miguel Pazos Otón. Secretario do IDEGA.

D. Joam Carmona Badía. Representante do Consello Científico do IDEGA.

D. Alberto Meixide Vecino. Representante do Consello Científico do IDEGA.

DIRECTOR:

Melchor Fernández Fernández

SECRETARIO:

Miguel Pazos Otón

CONSELLO CIENTÍFICO

Aldrey Vázquez, José Antonio
Antelo Suárez, Manel
Ares Fernández, Juan J.
Balboa López, Xesús Leopoldo
Bande Ramudo, Roberto
Carmona Badía, Joam
Castañón Llamas, Luís
Fernández Fernández, Melchor
Fernández Grela, Manuel
Fernández Leiceaga, Xoaquín
Fernández Prieto, Lourenzo
Ferrás Sexto, Carlos
García Negro, María do Carme
Giráldez Rivero, Xesús
González Manteiga, Wenceslao

Jordán Rodríguez, Manuel
Lois González, Rubén C.
López García, Xosé
López Iglesias, Edelmiro
Loureiro García, María L.
Marey Pérez, Manuel Francisco
Meixide Vecino, Alberto
Pazos Otón, Miguel
Pousa Hernández, Miguel
Ricoy Riego, Carlos J.
Riveiro García, María Dolores
Rojo Sánchez, Xavier
Santos Solla, Xosé
Sineiro García, Francisco
Suárez Piñeiro, Ana María

COMISIÓN PERMANENTE

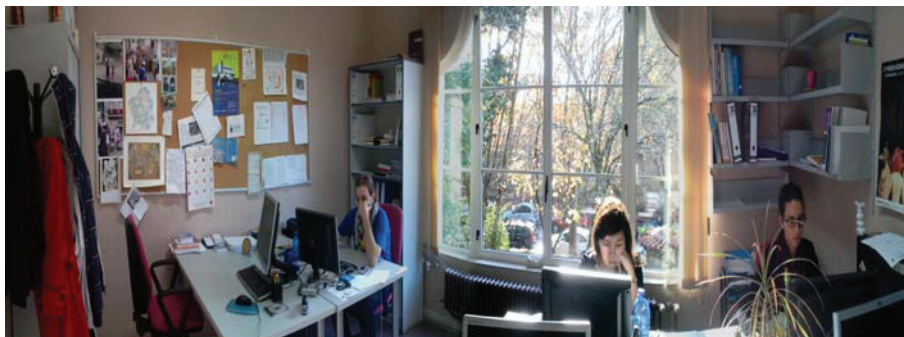
Fernández Fernández, Melchor
López Iglesias, Edelmiro
Loureiro García, María Luz
Marey Pérez, Francisco Manuel
Pazos Otón, Miguel

PERSOAL INVESTIGADOR

- André Carrascal Incera, Bolseiro de Iniciación a Investigación
- Diana Pérez Dacal, Investigadora contratada
- Yolanda García Vázquez, Investigadora Predoutoral
- Francisco José Armas Quintá, Investigador contratado
- Mariña Pose García, Contratada FPI
- Diana Fernández Méndez, Bolseira de Iniciación a Investigación
- Manuel Fernando Flores Mallo, Programa María Barbeito
- Ángeles Piñeiro Antelo, Programa Anxeles Alvaríño
- Luis Franco Vázquez, Investigador contratado
- David Rodríguez Lorenzo, Investigador contratado
- Fernando Corbelle Cacabelos, Bolseiro de investigación
- Antonia Cristina Cociña Iglesias, Investigadora contratada
- Dominic Royce, Bolseiro de Investigación
- Maria del Carmen Vilariño López, Investigadora contratada
- Maria Alló Pazos, Investigadora contratada
- Valerià Paül Carril, Investigador contratado
- Alejandra María Feal Pérez, Investigadora contratada
- Carlos Rosado Pérez, Investigador contratado
- Montserrat Iglesias Pérez, Investigadora contratado
- Alexia Calvo González, Investigadora contratada
- Miguel Boubeta Martínez, Bolseiro de colaboración
- Ángel Miramontes Carballada, Investigador contratado
- José Carlos Macía Arce, Investigador contratado
- Ibán Vázquez González, Investigador contratado
- Beatriz Pilar Rodríguez-Morales López, Investigadora contratada
- Alba Penerbosa Ferreiro, Bolseira de colaboración – Ministerio de Educación

PERSOAL DO CETUR

- Pilar Taboada de Zúñiga Romero, Investigadora contratada
- Vanessa Calvo Cambón, Investigadora contratada
- Flávia Sa Barreto Cruz, Investigadora contratada

INVESTIGADORES INTERNACIONAIS

- Aizhan Samanbayeva
- Arstanbek Sagyntai Uulu
- Matteo Furno
- José Clemente Polo Andrés
- Serena Tournusciolo
- Alesio Gaspare Esposito
- Saule kemelbayeva
- Murodullo Bazarou
- Amaral Iliyas

TÉCNICOS E PERSOAL DE APOIO

ADMINISTRACIÓN

- María García Ferreiro
- María Dolores Tuñas Riveiro

TÉCNICO INFORMÁTICO

- Manuel López Sande

GRUPOS DE INVESTIGACIÓN

ANÁLISE TERRITORIAL GI-1871

Liñas de investigación:

- ✓ Análises socioeconómicas con implicacións territoriais: turismo, industria, transportes-mobilidade, pesca
- ✓ Desenvolvemento local
- ✓ Ordenación do territorio: urbanismo
- ✓ Medio ambiente: espazos naturais, diagnóstico ambiental, climatoloxía aplicada
- ✓ Cooperación internacional ao desenvolvemento. Loita contra o empobrecemento

Coordinador:

Lois González, Rubén Camilo

Investigadores:

Durán Villa, Francisco Ramón
 Macía Arce, José Carlos
 Martí Ezpeleta, Alberto
 Miramontes Carballada, Ángel
 Paül Carril, Valerià
 Pazos Otón, Miguel
 Piñeira Mantiñán, María Xosé
 Rodríguez González, Román
 Santos Solla, Xosé Manuel
 Trillo Santamaría, José María
 Verdugo Matês, Rosa María
 Pérez Guilarte, Yamilé
 Roye, Dominic
 Taboada de Zúñiga Romero, Pilar
 López, Lucrezia
 Piñeiro Antelo, María Anxos

Colaboradores externos:

Castro Fernández, Belén María, CESUGA. Centro de Estudios Superiores Universitarios de Galicia
 Calvo Silvana, Anxo Ramón, Universidade da Coruña
 Araujo da Silva, Onildo, Universidade Estadual de Feira de Santana UEFS
 Figueira Almeida Urbano Medonça, Joao Pedro, Universidade Lusíada do Porto.

ANÁLISE ECONÓMICA GI-1922

Liñas de investigación:

- ✓ Microeconomía
- ✓ Macroeconomía
- ✓ Economía financeira
- ✓ Crecemento e desenvolvemento económico
- ✓ Economía Internacional
- ✓ Economía rexional e sectorial
- ✓ Historia do Pensamento Económico

Coordinador:

Ricoy Riego, Carlos Javier

Investigadores:

Ares Fernández, Juan José

Barcia Domínguez, María José

Meixide Vecino, Alberto

Trelles González, Rafael

Vázquez Suárez, M.

Vilas Fernández, Manuel Ángel

Villar Casas, Gumersindo

**ECONOMÍA AGROALIMENTARIA E MEDIOAMBIENTAL,
DESENVOLVEMENTO RURAL E ECONOMÍA SOCIAL GI-1899**

Liñas de investigación:

- ✓ Economía agroalimentaria
- ✓ Economía medioambiental
- ✓ Políticas agrarias e de desenvolvemento rural
- ✓ Xestión económica das explotacións agrarias
- ✓ Socioloxía rural
- ✓ Comportamento do consumidor
- ✓ Economía social e cooperativismo
- ✓ Desenvolvemento rexional
- ✓ Finanzas e seguros

Coordinador:

López Iglesias, Edelmiro

Investigadores:

Castañón Llamas, Luis
Fernández Leiceaga, Xaquín M.
García Arias, Ana Isabel
Jordán Rodríguez, Manuel
Pérez Fra, María do Mar
Santiso Blanco, Xurxo
Sineiro García, Francisco
Valdés Pazos, Bernardo
Vázquez González, Ibán

Colaboradores externos:

Arnalte Alegre, Eladio Vicente, Universidad Politécnica de Valencia
Ceña Delgado, Felisa, Universidad de Córdoba

GRUPO DE ECONOMÍA AMBIENTAL E XESTIÓN SOSTIBLE DOS RECURSOS NATURAIS GI-2037

Liñas de investigación:

- ✓ Economía ambiental (valoración de activos ambientais, análise de políticas de incentivos e estudos metodolóxicos de valoración)
- ✓ Economía da enerxía (análise do impacto externo e análise do ciclo da vida)
- ✓ Economía dos recursos naturais (recursos agrarios, pesqueiros e forestais)
- ✓ Economía da saúde (obesidade, tabaco e pesticidas-productos ecolóxicos)

Coordinadora:

Loureiro García, María Luz

Investigadoras:

Alló Pazos, María
Barreal Pernas, Jesús
Domínguez Álvarez, Rocío
Rahmani, D.

Colaboradores externos:

John B. Loomis, Colorado State University
Paulo A. L. Nunes, FEEM, Fundación Eni Enrico Mattei
Ojea Fernández-Colmeiro, Elena, Bc3 Bask Center for Climate Change
Rodolfo Nayga, Jr., University of Arkansas
Bradshaw, Richard, University of Liverpool
Lavandeira Villot, Xabier, Universidade de Vigo
Barrio Martínez, Melina, Universidad de Alcalá de Henares

**GRUPO DE ESTUDOS DE HISTORIA EMPRESARIAL E SECTORIAL.
PESCA, INDUSTRIA E COMERCIO GI-1170**

Liñas de investigación:

- ✓ Historia e economía da pesca e da construción naval
- ✓ Relacións Económicas Internacionais
- ✓ Historia industrial
- ✓ Historia da empresa
- ✓ Historia do traballo
- ✓ Patrimonio industrial e marítimo

Coordinador:

Carmona Badía, Joam

Investigadores:

Espido Bello, María del Carmen
Fernández González, Ángel Ignacio
Giráldez Rivero, Jesús
Lebrancón Nieto, Joseba
Lozano Courtier, Alberto
Muñoz Abeledo, Luisa

GRUPO DE ANÁLISE E MODELIZACIÓN ECONÓMICA GI-1883

IDEGA

Avenida de Ciencias, Chalet nº 1

Campus Universitario Sur

15782 Santiago de Compostela

Tel: +34 981 59 11 66 / +34 981 59 31 00, ext. 14326 Fax: +34 981 59 69 33

Liñas de investigación:

- ✓ Contabilidade Social
- ✓ Análise Input-Output
- ✓ Integración Económica
- ✓ Economía Internacional
- ✓ Economía laboral
- ✓ Análise de Eficiencia e Produtividade
- ✓ Historia do pensamento económico

Coordinador:

Fernández Fernández, Melchor

Investigadores:

Bande Ramudo, Roberto

Canay Pazos, José Raúl

Fernández Castro, María Belén

Fernández Grela, Manuel

Herranz González, Roberto

Pereira López, Xesús

Rey Suárez, Pedro María

Riveiro García, María Dolores

Fernández Páez, Paula Elena

Flores Mallo, Manuel Fernando

López Mourelo, Elva

Pérez Dacal, Diana

Samambayeva, Aizham

Yosida, Susumu

Carrascal Incera, André

Corbelle Cacabelos, Fernando

Fernández Méndez, Diana

Tuñas Riveiro, María Dolores

Colaboradores externos:

Montuenga Gómez, Victor Manuel, Universidad de Zaragoza

Polo Andrés, José Clemente, Universidad Autónoma de Barcelona

Manrique de Lara Peñate, Casiano, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria

Sergio Destefanis, U. degli Studi di Salerno

Vania Sena, Aston Business School

Guadalupe Fugarolas Álvarez-Ude, Caixa Galicia

Salvatore Capasso, University of Naples, Parthenope

Mojón Barcia, Ángel A., SERGAS

Pena Boquete, Yolanda, Universidade de Vigo

PROXECTOS E CONTRATOS DE INVESTIGACIÓN

Liñas xerais evolución da investigación no IDEGA nos últimos anos

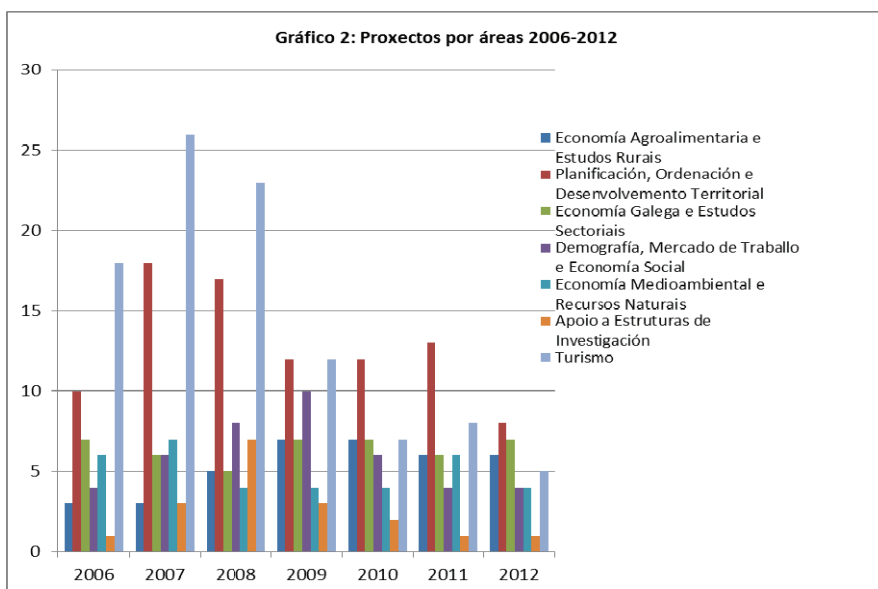
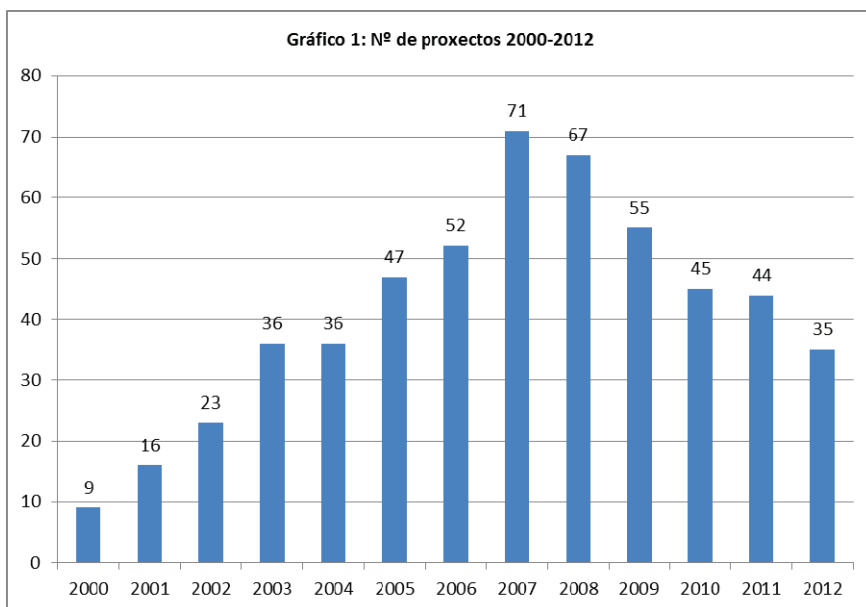

Gráfico 3: Distribución por áreas 2012

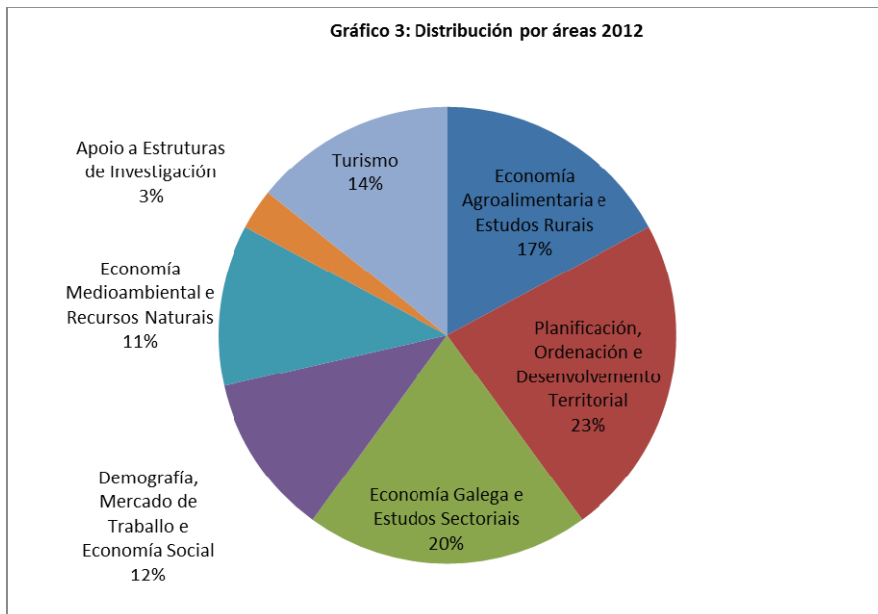
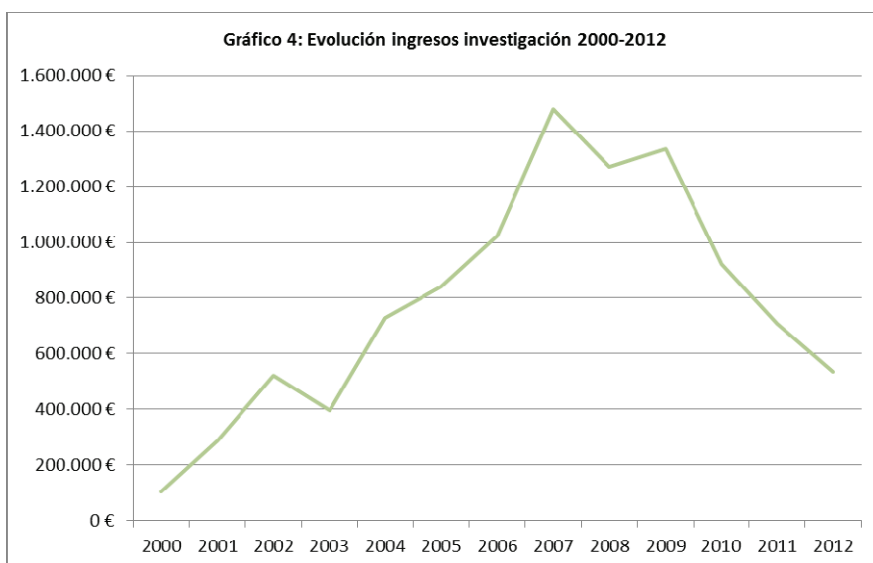

Gráfico 4: Evolución ingresos investigación 2000-2012

I. ÁREA DE ECONOMÍA AGROALIMENTARIA E ESTUDOS RURAIS

1. *Evaluation of common agricultural policy measures applied to the dairy sector*

Proxecto de investigación financiado por LEI WAGENINGEN UR

Investigador principal: Francisco Sineiro García, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. *Plan estratéxico do Cluster Alimentario de Galicia (primeira parte)*

Proxecto de investigación financiado polo Cluster Alimentario de Galicia

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. *Programa de avaliación de accións estratéxicas a desenvolver polo Clúster Alimentario de Galicia*

Proxecto de investigación financiado polo Cluster Alimentario de Galicia

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. *Estudio sobre a configuración dun sistema de indicadores de evolución dos mercados de leite e produtos lácteos*

Proxecto de investigación financiado por INLAC-Organización Interprofesional Láctea.

Investigador principal: Jorge A. Santiso Blanco, Departamento de Economía Aplicada, Universidade de Santiago de Compostela.

5. *Estudio sobre a configuración dun sistema de indicadores de evolución dos mercados de leite e produtos lácteos*

Proxecto de investigación financiado por Formación Acreditada.

Investigador principal: Jorge A. Santiso Blanco, Departamento de Economía Aplicada, Universidade de Santiago de Compostela.

6. *Xestión integral de explotacións de leite na Cornisa Cantábrica*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Privada Triptolemos para o Desenvolvemento Agroalimentario.

Investigador principal: Francisco Sineiro García, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

II. ÁREA DE PLANIFICACIÓN, ORDENACIÓN E DESENVOLVEMENTO TERRITORIAL

- 1. *Sociedade da información e desenvolvemento urbano-rexional. Aplicación de metodoloxías de E-inclusión e marketing territorial***
Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación

Investigador principal: Carlos Ferrás Sexto, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 2. *Desenvolvemento e execución do Plan Estratégico da provincia da Coruña***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín

Investigador principal: Juan J. Ares Fernández, Escola de Relacións Laborais/IDEGA da Universidade de Santiago de Compostela.
- 3. *Colaboración para a elaboración do Plan Estratégico da provincia de Lugo para o período 2008/2013***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín

Investigador Principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA, Universidade de Santiago.
- 4. *Deseño de instrumentos económico-territoriais para a xestión administrativa do desenvolvemento local en Senegal, Cabo Verde e Mali***
Proxecto de investigación financiado pola Axencia Española de Cooperación Internacional (AECI)

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.
- 5. *Elaboración do Laboratorio de Estudos da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal (LEER)***
Proxecto de investigación financiado por Ingeniería y Economía del Transporte, S.A (INECO)

Investigadora principal: María Dolores Riveiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

6. ***Sistema de indicadores para o análise das dinámicas urbanas e metropolitanas en España a comienzos do século XXI***
Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación
Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

7. ***Spatial indicators for a “Europe 2020 Strategy” territorial analysis (SIESTA)***
Proxecto de investigación financiado pola Comisión Europea
Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

8. ***Master Internacional en planificación, desenvolvemento local e ordenación do territorio en África Occidental***
Proxecto de investigación financiado pola Axencia Española de Cooperación Internacional (AECI)
Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

III. ÁREA DE ECONOMÍA GALEGA E ESTUDOS SECTORIAIS

1. ***A Economía Galega. Informe 2011***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Novacaixagalicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Alberto Meixide Vecino, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
2. ***Informe de conxuntura da economía galega***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Coordinador: Alberto Meixide Vecino, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
3. ***Elaboración do proxecto de Internacionalización da empresa galega***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Juan José Ares Fernández, Escola de Relacións Laborais/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
4. ***Análise de valor aplicado á xestión de proxectos***
Proxecto de investigación financiado por Nortagro, S.L.
Investigador principal: Carlos Amiana Ares, Departamento de Enxeñaría Agroforestal, Universidade de Santiago de Compostela.
5. ***Desenvolvemento de negocio da empresa ACIO IT CONSULTING***
Proxecto de investigación financiado por ACIO IT CONSILTING, S.L.
Investigador principal: Efren Arias Jordan, Departamento de Electrónica e Computación, Universidade de Santiago de Compostela.
6. ***Consultoría e loxística para o traslado da Biblioteca do Center of Iberian Studies Prof. John Naylor de UK á Biblioteca da Cidade da Cultura***
Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación.
Investigador principal: Carlos Ferrás Sexto, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
7. ***Desenvolvemento de acción de estudo e investigación que sustenten a elaboración do Plan Director da Industria de Galicia***
Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Economía e Industria
Investigadores principais: Alberto Meixide Vecino e Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

IV. ÁREA DE DEMOGRAFÍA, MERCADO DE TRABAJO E ECONOMÍA SOCIAL

1. *Elaboración do proxecto do Observatorio do Envellecemento*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. *Cambios nos patróns de consumo e aforro despois dunha crise: efectos sobre o mercado de traballo*

Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D.

Investigador principal: Roberto Bande Ramudo, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. *Desenvolvemento de accións de estudo no ámbito da planificación e da xestión dos servizos sociais*

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Traballo e Benestar.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. *Informe preliminar de situación proxecto SYMBIOS (Impacto territorial do declive demográfico: exclusión territorial e despoboamento)*

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Traballo e Benestar.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

V. ÁREA DE ECONOMÍA AMBIENTAL E RECURSOS NATURAIS

1. ***Informe pericial dos Costes Ambientais e Económicos Sociais ocasionados polo Buque Prestige. Valoración de danos***

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza.

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. ***Efectos y políticas del cambio climático: implicaciones después de 2012***

Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. ***Elaboración dunha base de datos para o funcionamento natural da ría de Ares-Betanzos***

Proxecto de investigación financiado polo Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC).

Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. ***Análise da elección pública e preferencias por políticas de control de cambio climático: no caso da enerxía verde e os combustibles limpos en España***

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Ramón Areces.

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

VI. ÁREA DE TURISMO

1. *Efectos distributivos e impacto económico da actividade turística en Galicia*

Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D.

Investigador principal: Xesús Pereira López. Departamento de Métodos cuantitativos para a economía e a empresa.

2. *Estudo sobre a demanda turística en Santiago de Compostela*

Proxecto de investigación financiado por Información e Comunicación Local, S.A. (INCOLSA).

Investigador principal: Xosé Santos Solla, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. *Desenvolvemento dunha aplicación web para o tratamento de bases de datos oficiais sobre o turismo do Instituto Nacional de Estatística (INE)*

Proxecto de investigación financiado polo Instituto de Estudos Turísticos de Galicia.

Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. *Elaboración do Plan Estratéxico para os sete destinos turísticos da provincia de Lugo*

Proxecto de investigación financiado pola Deputación Provincial de Lugo.

Investigador principal: Xosé Santos Solla, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

5. *Folleto turístico do Xeodestino Ría de Arousa*

Proxecto de investigación financiado pola Mancomunidade de Municipios do Salnés.

Investigadora principal: María José Piñeira Mantiñán, Departamento de Xeografía, Universidade de Santiago de Compostela.

VII. APOIO A ESTRUTURAS DE INVESTIGACIÓN

**1. Consolidación e estruturación de unidades de investigación competitivas:
Grupos de Referencia Competitiva**

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

PUBLICACIONES

I. A ECONOMÍA GALEGA. INFORME 2011

Análise do comportamento da economía de Galicia no ano 2011, poñéndoa en relación coa economía española; examínase a evolución tanto no seu conxunto como no detalle dos seus sectores.

Director: Alberto Meixide Vecino, CIEF, Fundación Novacaixagalicia-Claudio San Martín-Universidade de Santiago/IDEGA.

Membros do Equipo realizador: Juan. J Ares Fernández, Universidade de Santiago/IDEGA; Roberto Bande Ramudo, Universidade de Santiago; Adrián Blanco Estévez, Economista; Cristina Calvo Santos, Economista; José Colino Sueiras, Universidade de Murcia; Manuel Fernández Grela, Universidade de Santiago/IDEGA; Aureliano García González-Llanos, Economista; Xan López Facal, Economista; Edelmiro López Iglesias, Universidade de Santiago/IDEGA; Dolores Martínez Martínez Fundación Novacaixagalicia; Fidel Martínez Roget, Universidade de Santiago; Luis Otero González, Universidade de Santiago; Xulio X. Pardellas de Blas, Universidade de Vigo; Miguel Pousa Hernández, Universidade de Santiago/IDEGA; Miguel Anxo Vázquez Tain, Universidade de Santiago; Bernardo Valdés Paços, Universidade de Santiago; Manuel Vilas Fernández, Universidade de Santiago.

Colaborador: Manuel López Sande, IDEGA

Versión Galega: Ana Suárez Piñeiro, Universidade de Santiago

Editado pola Fundación Novacaixagalicia-Claudio San Martín

I.S.S.N.: 2171-8849

Depósito Legal: C-1832-2011

IV. DOCUMENTOS DE TRABAJO IDEGA

NÚMEROS PUBLICADOS

1. ÁREA GEOGRAPHY YOUNG SCHOLARS

1.1 Documentos de Trabajo. Geography Young Scholars 2

Editoras: María José Piñeira Mantiñán, Universidade de Santiago de Compostela, Niamh Moore, University College Dublin

Título: *Changes the city*

2. ÁREA DE ANÁLISE ECONÓMICA:

2.1. Documentos de Trabajo. Análise Económica 47

Autores: Yolanda Pena Boquete, Universidade de Vigo, Diana Pérez Dacal Universidade de Santiago de Compostela

Título: *Effects of tourism development on temporality*

2.2. Documentos de Trabajo. Análise Económica 48

Autores: Eduardo L. Giménez, María Montero, Universidade de Vigo

Título: *The great depression in Spain*

2.3. Documentos de Trabajo. Análise Económica 49

Autores: Xesús Pereira López, Melchor Fernández Fernández, André Carrascal Incera, Universidade de Santiago de Compostela

Título: *Algunas consideraciones acerca de los modelos Input-Output rectangulares*

2.4. Documentos de Trabajo. Análise Económica 50

Autores: Xesús Pereira López, José Luis Quiñoá López, André Carrascal Incera, Universidade de Santiago de Compostela

Título: *Actualización de la Inversa de Leontief*

3. ÁREA DE XEOGRAFÍA:

3.1 Documentos de Trabajo. Xeografía 24

Autores: José Balsa Barreiro, Universidade da Coruña

Título: *El desarrollo económico de Santa Comba de Xallas. Bases para la elaboración de un Plan Estratégico Municipal (PEDEM)*

3.2 Documentos de Trabajo. Xeografía 25

Autores: Xiana Rodil Fernández, José Antonio Aldrey, Miguel Pazos Otón, Universidade da Santiago de Compostela

Título: *La movilidad femenina en áreas rurales. Un estudio cualitativo en la Comarca del Deza (Galicia)*

4. IRENÉ:

4.1. Working papers. Irené 1

Autores: Melchor Fernández Fernández, Manuel Flores Mallo
Universidade de Santiago de Compostela

Título: *Diferencias entre paro registrado y paro EPA en España: una evaluación a partir de microdatos de Galicia*

4.2. Working papers. Irené 2

Autores: Víctor González Marroquín, Fernando Rubiera Morollón,
José Luis Pérez Rivero

Título: *Descripción y análisis de la huella urbanística del boom inmobiliario en Asturias mediante sistemas de información geográfica, 1996-2006*

4.3. Working papers. Irené 3

Autores: Roberto Bande, Dolores Riveiro, Universidade de
Santiago de Compostela

Título: *The consumption-investment-unemployment relation in Spain. an analysis with regional data*

4.4. Working papers. Irené 4

Autores: Roberto Bande, Dolores Riveiro, Universidade de
Santiago de Compostela

Título: *Private saving rates and macroeconomic uncertainty: evidence from spanish regional data*

DOCENCIA

I. Programa de Doutoramento en Desenvolvemento Rexional e Integración Económica

Lugar de celebración: Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais da Universidade de Santiago de Compostela.

Coordinador: Melchor Fernández Fernández

II. Primeiro obradoiro de doutoramento. Curso 2011/12

Data e lugar de celebración: 26 e 27 de marzo na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais.

- Wage effects of tourist arrivals: An empirical approach to the Spanish case, Diana Pérez
- What do wages add to the health-employment nexus? Evidence from Spanish elderly, Manuel Flores
- Turismo e distribución da renda: Modelos de equilibrio xeral aplicados á economía galega, André Carrascal Incera
- Estudio y medición de la relación salarios vs. Pobreza y desigualdad en México, Edmundo Guillén Patiño
- Elección de centro educativo y distribución de clases sociales en la ciudad de Valencia, Alessio Gaspare Esposito
- El impacto de la eliminación del subsidio aplicado a los precios de las gasolineras en la inflación en México, Diana Nayeli Palomares Méndez
- Influencia de los flujos migratorios contemporáneos en España, Paula Fernández
- Internal competitive processes in the East Kazakhstan Metallurgical Cluster, Aizhan Samambayeva
- Cooperación internacional para el desarrollo sostenible de la industria turística en la región de Issyk-Kul (Kirguizistán), Arstanbek Sagyntai Uulu
- Los Sectores Microempresarial y Microfinanciero como alternativas de desarrollo: caracterización de la microempresa y medición de impacto social en el Ecuador, Cristina Nataly Cadena Palacios
- Envelhecimento e protección social da dependencia en España: efectos sobre o emprego, Diana Fernández Méndez
- Desarrollo económico y bienestar: un análisis a nivel mundial, Belén Yamila González de León
- Crise, desigualdade e pobreza no ámbito europeo a principios do s. XXI, Fernando Corbelle Cacabelos

III. Segundo obradoiro de doutoramento. Curso 2011/12

Data e lugar de celebración: 28 de setembro e 1 de outubro no IDEGA

- Crecimiento y Productividad en la Economía Cubana: ineficiencia o diferencias tecnológicas?, Yaima Doimeadíos
- Industria manufacturera cubana 2003-2009: estimación de sus niveles de productividad, Ricardo González
- La ciudad como espectáculo. Marketing territorial, Internet y atracción turística en Santiago de Compostela ¿Éxito o fracaso?, Yolanda García
- Racionalidade e axentes do cálculo económico, Abilio Rodríguez
- Deuda Externa, Crecimiento pro-pobre y estrategias de reducción de la pobreza: caso de Nicaragua, Oscar Rene Vargas
- O dilema da representatividade dos stakeholders nos plans forestais: unha proposta metodolóxica, Xavier Bruña García
- La aplicación de la Ley de Dependencia en Galicia y España: efectos sobre la generación de empleo, Diana Fernández Mendez
- What do wages add to the health-employment nexus? Evidence from European elderly, Manuel Flores Mallo
- Mercados de traballo comarcais e reestruturación das áreas rurais; análise das novas formas de mobilidade da poboación rural en Galicia, Rocío López Pacio

IV. Posgrao Oficial en Desenvolvemento rexional e integración económica

Lugar de celebración: Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais da Universidade de Santiago de Compostela.

Coordinador: Roberto Bande Ramudo

V. Máster en Sociedade da Información e do Coñecemento

Datas de celebración: entre o 16 de novembro de 2012 e o 30 de setembro de 2013

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Director: Carlos Ferrás Sexto

VI. Máster en Planificación e Estratexias Territoriais na Sociedade Actual

Datas de celebración: entre o 1 de abril de 2012 e o 30 de marzo de 2013

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Director: Rubén Camilo Lois González

VII. Curso de Perfeccionamiento en Marketing territorial e Telecomunicacións

Datas de celebración: entre o 20 de marzo de 2012 e o 20 de xullo de 2012

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Directores: Carlos Ferrás Sexto e Barney Warf

VIII. Curso de especialización en Análise, Planificación e Estratexias Territoriais na Sociedade da Información

Datas de celebración: entre o 1 de abril de 2012 e o 30 de decembro de 2012

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Directores: Rubén Camilo Lois González e José Carlos Macía Arce

IX. Curso de perfeccionamento en Estratexias de Desenvolvemento Rexional na Sociedade da Información

Datas de celebración: entre o 1 de abril de 2012 e o 30 de decembro de 2012

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Director: Rubén Camilo Lois González

X. Curso de Especialización en Sociedade da Información e do Coñecemento

Datas de celebración: entre o 16 de novembro de 2012 e o 30 de xullo de 2013

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Director: Carlos Ferrás Sexto

XI. Curso de Turismo Sostible e Desenvolvemento Territorial

Datas de celebración: entre o 1 de abril de 2012 e o 30 de decembro de 2012

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Directores: Rubén Camilo Lois González e José Carlos Macía Arce

**XORNADAS, CONFERENCIAS E
SEMINARIOS**

I. 3rd workshop in honor of Prof. Geoffrey Hewings

Santiago de Compostela, 19 e 20 de xaneiro de 2012
Xornada celebrada na Facultade de Relacións Laborais

Organiza:

- GAME - IDEGA

Colabora:

- Facultade de Relacións Laborais da Universidade de Santiago
- Dirección Xeral de I+D. Xunta de Galicia
- REGIOlab, Universidad de Oviedo
- Departamento de Economía, Universidad de Extremadura
- Asociación Española de Ciencia Regional-AECR

II. O espazo eurorrexional Galicia-Norte de Portugal. Crise e perspectivas

Santiago de Compostela, 15 de febreiro de 2012

Xornada celebrada no Centro de Estudos Novacaixagalicia

Organiza:

- Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia IDEGA

III. XVI Workshop on Dynamic Macroeconomics

Soutomaior, 12 e 14 de xuño e 1 de xullo de 2012

Organiza:

- Research Group in Economic Analysis, Universidade de Vigo

Colabora:

- Ministerio de Ciencia e Innovación
- Consellería de Educación e Ordenación Universitaria
- Vicerreitorado de Investigación, Universidade de Vigo
- Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia IDEGA
- Deputación de Pontevedra

IV. Workshop sobre a Medición e Análise do Turismo

Santiago de Compostela, 10 de outubro de 2012

Organiza:

- GAME - IDEGA

V. 3º Workshop da Sociedad Hispanoamericana de Análisis Input-Output

Santiago de Compostela, 9 de outubro de 2012

Organiza:

- GAME - IDEGA

Colabora:

- Sociedad Hispanoamericana de Análisis Input-Output

PUBLICACIÓNS 2012
INVESTIGADORES DO IDEGA

Equipo realizador: Meixide Vecino, A. e outros

Título: A economía Galega. Informe 2011

Editorial: Fundación Caixa Galicia

Autores: Fernández Fernández, Melchor, López Facal, Xoán, Ares Fernández, Juan J., Caride Estévez, María José, Fernández Castro, Belén, Riveiro García, Mª Dolores

Director: Pérez Touriño, Emilio

Título: El espacio eurorregional Galicia-Norte de Portugal. Crisis y perspectivas

Editorial: Edicións Lóstrego

Páxinas: inicial: 1 final: 255

Autores: Vázquez González, Ibán, Marey Pérez, Manuel, Sineiro García, Francisco, Lorenzana Fernández, Roberto, García Arias, Ana, Pérez Fra, Mar

Título: Caracterización productiva y relaciones con el territorio de las explotaciones de bovino en Galicia

Revista: Revista Española de Estudios Agrosociales y Pesqueros

Volume: 233

Páxinas: inicial: 69 final: 100

Autores: Bande Ramundo, Roberto, Fernández Fernández, Melchor, Montuenga Gómez, Víctor

Título: Wage flexibility and local labour markets: a test on the homogeneity of the wage curve in Spain

Revista: Investigaciones Regionales

Volume: 24

Páxinas: inicial: 175 final: 198

Autores: Rodil Fernández, Xiana, Aldrey Vázquez, José Antonio, Pazos Otón, Miguel

Título: La movilidad femenina en áreas rurales. Un estudio cualitativo en la comarca del Deza (Galicia)

Revista: Documentos de Trabajo do IDEGA. Área de Xeografía

Volume: 25 Páxinas: inicial: 1 final: 38

Autores: Aldrey Vázquez, José Antonio e outros

Coordinador: Armas Quintá, Francisco

Libro: Las Ciudades y el sistema urbano. Reflexiones en tiempos de crisis. Excursión científica del XI Congreso de Geografía Urbana de la AGE. Breve reseña del sistema urbano de Galicia y Norte de Portugal

Editorial: Meu Book

Páxinas: inicial: 1 final: 141

Coordinadores: Aldrey Vázquez, José Antonio, Royé, Dominic, Pazos Otón, Miguel, Piñeira Mantiñán, María José, Valcárcel Díaz, Marcos

Libro: XIII Coloquio Ibérico de Geografía. Respuestas de la Geografía Ibérica a la crisis actual

Editorial: Meu Book

Páxinas: inicial: 1 final: 1856

Autores: Fernández Fernández, Melchor, Flores Mallo, Manuel
Título: Las diferencias entre el paro registrado y el paro Epa en Galicia: una evaluación de datos
Revista: Revista de Economía Laboral
Volume: 9
Páxinas: inicial: 42 final: 72

Autores: Pereira López, Xesús, Fernández Fernández, Melchor, Miranda Torrado, Fernando, Carrascal Incera, André
Título: Modelo Input-Output rectangulares mediante inversas generalizadas
Revista: Anales de ASEPUMA
Volume: 20-508
Páxinas: inicial: 1 final: 22

Autores: Aldrey Vázquez, José Antonio, Rodríguez González, Román
Título: De l'identité territoriale audéveloppement local par la restauration et les productions localisées (l'exemple du Cocido de Lalín en Galice)
Revista: NOROIS Environment, Aménagement, Société. Revue Géographique des Universités de l'Ouest
Volume: 224-2012/3
Páxinas: inicial: 77 final: 90

Autores: Aldrey Vázquez, José Antonio, Rodríguez González, Román, Vicente Díaz, Jorge, Pazos Otón, Miguel
Título: Caracterización de las áreas urbanas gallegas en función de los flujos de movilidad obligada
Revista: Cuadernos de Geografía. Universidad de Valencia
Volume: 88, 2010-2
Páxinas: inicial: 199 final: 214

Autores: Aldrey Vázquez, José Antonio, Fernández Ríos, Luis
Título: A Galicia sen Balbino: avellentamento e devalo demográfico, 1900-2010
Libro: Da Galicia de Balbino á Galicia de Hoxe. Memorias dun neno labrego 50 aniversario
Editorial: Deputación de Pontevedra
Páxinas: inicial: 134 final: 177

Autor: Aldrey Vázquez, José Antonio
Título: Motivación del alumnado en los estudios superiores de geografía. El caso de la Universidad de Santiago de Compostela
Publicación: XIII Coloquio Ibérico de Geografía. Respuestas de la Geografía Ibérica a la crisis actual
Editorial: Meu Book
Páxinas: inicial: 1613 final: 1623

Coordinadores: Aldrey Vázquez, José Antonio, Fernández Ríos, Luis
Libro: Da Galicia de Balbino á Galicia de Hoxe. Memorias dun neno labrego 50 aniversario
Editorial: Deputación de Pontevedra
Páxinas: inicial: 1 final: 367

Autor: Aldrey Vázquez, José Antonio, Rodil Fernández, Xiana, Pazos Otón, Miguel
Título: Caracterización de la movilidad femenina en el ámbito rural gallego. El ejemplo de a comarca del Deza (Pontevedra)
Publicación: Investigando en Rural
Editorial: Ulzama Ediciones
Páxinas: inicial: 63 final: 70

Autores: Ferrás Sexto, Carlos, García Vázquez, Yolanda
Título: Consuming the Spectacle: Tourism and Communication Technologies in Santiago de Compostela
Revista: Encounters and Engagements between Economic and Cultural Geography

Autores: Ferrás Sexto, Carlos
Título: Economía de confianza 20+20. El caso de Granxafamiliar
Revista: Sectores de la nueva economía 20+20
Páxinas: inicial: 183 final: 192

Autores: Ferrás, Carlos, Pollán, C, García, Yolanda, Pose, Mariña
Título: La influencia del teléfono móvil en la conformación de la identidad de los adolescentes rurales. Estudio de caso en Galicia
Revista: Boletín de la AGE
Volume: 60
Páxinas: inicial: 303 final: 325

Autores: Ferrás Sexto, Carlos, O'Flanagan, Patrick
Título: Small-holding and Sustainable Family Farming in Galicia and Ireland: A comparative Case Study
Revista: NOROIS Environment, Aménagement, Societé
Volume: 224-2013/3
Páxinas: inicial: 61 final: 76

Autora: Pose García, Mariña
Título: Género y nuevas tecnologías de la información y la comunicación. Fundamentos teóricos y estudio de casos
Editorial: Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela

Autoras: Pose García, Mariña, García Vázquez Yolanda
Título: Construyendo un nuevo escenario para el turismo. El caso de www.galiciaautentica.org
Publicación: Actas XIII Coloquio Ibérico de Geografía
Páxinas: inicial: 396 final: 406

Autora: Pose García, Mariña
Libro: Nuevas tecnologías y mujeres rurales. La experiencia de Granxa Familiar
Publicación: Actas 7ª Conferencia Ibérica de Sistemas y Tecnologías de la Información
Páxinas: inicial: 955 final: 960

Autores: Pereira López, Xesús, Fernández Fernández, Melchor, Carrascal Incera, André
Título: Algunas consideraciones acerca de los modelos Input-Output rectangulares
Revista: Documentos de Trabajo do IDEGA. Área de Análise Económica
Volume: 49 Páxinas: inicial: 1 final: 21

Autores: Fernández Fernández, Melchor, Flores Mallo, Manuel
Título: Diferencias entre Paro Registrado y Paro EPA en España: una evaluación a partir de microdatos de Galicia
Revista: Working Papers. Irene
Volume: 1 Páxinas: inicial: 1 final: 27

Autores: Bande Ramudo, Roberto, Riveiro García, Maria Dolores
Título: The consumption-investment-unemployment relation in Spain. an analysis with regional data
Revista: Working Papers. Irene
Volume: 3 Páxinas: inicial: 1 final: 28

Autores: Bande Ramudo, Roberto, Riveiro García, Maria Dolores
Título: Private saving rates and macroeconomic uncertainty: evidence from spanish regional data
Revista: Working Papers. Irene
Volume: 4 Páxinas: inicial: 1 final: 25

Autora: Suárez Piñeiro, Ana M.^a
Título: A muller galaico-romana na historia de Galicia
Libro: As mulleres na historia de Galicia
Editorial: Andavira
Páxinas: inicial: 39 final:52

Autora: Suárez Piñeiro, Ana M.^a
Título: El patrimonio histórico en la gestión del territorio
Libro: Planificación y Estrategias Territoriales en la Sociedad Actual
Editorial: AGALI
Páxinas: inicial: 161 final: 192

Autora: Suárez Piñeiro, Ana M.^a
Título: Palabra e imaxe na política da Roma clásica: a súa pegada no discurso político actual
Libro: Historia(s), Imagen(es), y Lenguaje(s) en América Latina y Europa
Páxinas: inicial: 21 final:31
Editorial: Universidade de Santiago

Autor: Pazos Otón, Miguel
Título: Transportes y Movilidad en la Sociedad de la Información
Libro: Planificación y estrategias territoriales en la sociedad actual
Páxinas: inicial: 127; final: 159

Autores: Lois González, Rubén Camilo, Pazos Otón, Miguel, WOLFF, J.-P.

Título: El tranvía, entre transporte y rehabilitación urbanística en Europa

Revista: En: Ciudad y Territorio. Estudios Territoriales

Volumen: XLIV, nº 173.

Páxinas: inicial: 463 ; final: 482

Autores: Lois González, Rubén Camilo; Pazos Otón, Miguel, Wolff, J.-P.

Título: Les tramways en Espagne: une politique de rattrapage à grande vitesse

Revista: Transports Urbains. Mobilités, réseaux, territoires.

Volumen: junio 2012, nº 120.

Páxinas: inicial: 14; final: 16

Autores: Lois González, Rubén Camilo, Paul Carril Valerià, Santos Solla, Xose Manuel

Título: Paisagens vitivinícolas e desenvolvemento do enoturismo na Galiza.

Publicación: Actas do I congreso internacional Vinhas e Vinhos.

Páxinas: inicial: 565 final: 582

Autor: Santos Solla, Xosé Manuel

Título: Los turismos de interior en Galicia. Balance y Perspectivas

Revista: Polígonos

Volume: 23

Páxinas: inicial: 213 final: 234

Autor: Santos Solla, Xosé Manuel,

Título: New and Old Patterns of Settlements in Galicia. Do Villages have a future

Revista: Lurimondi

Volume: 9

Páxinas: inicial: 107 final: 138

Autores: Piñeira Mantiñán, María Xosé, Santos Solla, Xosé Manuel

Título: La geografía en Galicia y la cooperación al desarrollo

Revista: Cooperación y turismo: intenciones y olvidos

Páxinas: inicial 39 final: 55

Autores: Piñeiro Antelo, Angeles, Santos Solla, Xosé Manuel

Título: Comunidad Autónoma de Galicia.

Revista: La Actividad turística española en 2012

Páxinas: inicial: 281 final: 288

Autores: Santos Solla, Xosé Manuel, Lois González, Rubén Camilo

Título: El Camino de Santiago en el contexto de los nuevos turismos

Revista: Revista de Estudios Turísticos

Volume: 189

Páxinas: inicial: 95 final: 116

Autores: Lois, R. C., Calvo, A., Santos, X.M., Taboada de Zúñiga, P., Jorge, J.P
Publicación: Destination Branding, Heritage and Authenticity. 1st EJTHR International Conference
Editorial: Universidade de Santiago, Instituto Politécnico de Leiria y Università di Salento

Autores: Lois, R. C., Calvo, A.
Título: Regulatory Risk and Foreign Investments Developed in Latin America
Libro: Spaces of International Economy and Management, Launching New Perspectives on Management and Geography
Páginas: inicial: 95 final: 113

Autor: Lois González, Ruben C.
Título: De la ciudad a la postmetrópoli
Libro: Urbes Europaeae II. Ciudades europeas: Imaginarios culturales ante la globalización/Europäische Städte im Zeichen der Globalisierung
Páginas: inicial: 29 final: 57

Autores: Lois González, Ruben C., Piñeira Mantiñán, María José
Título: Población, crecimiento urbano y mercado de la vivienda en España // Population, urban growth and the housing market in Spain
Publicación: Comité Español de la Unión Geográfica Internacional, Spanish Contribution to 32nd Congress Cologne 2012. Nuevos Aires en la Geografía Española del siglo XXI // New Trends in the XXI Century Spanish Geography
Páginas: inicial: 237 final: 251

Autores: Lois González, Ruben C., Armas Quintá, Francisco
Título: Evolución histórica das relación transfronteirizas Galicia-Norte de Portugal
Libro: Mobilidade, Formación, Orientación e Emorego no ámbito transfronteirizo
Páginas: inicial: 19 final: 33

Autor: Lois González, Ruben C.
Título: El Camino de Santiago hoy: debate sobre la multiculturalidad
Publicación: IX Congreso Internacional de Asociaciones Jacobeas. El Mediterráneo en el origen
Páginas: inicial: 27 final: 43

Autor: Lois González, Ruben C.
Título: The way to Santiago today: a multicultural debate
Publicación: IX Congreso Internacional de Asociaciones Jacobeas. El Mediterráneo en el origen
Páginas: inicial: 179 final: 199

Autores: Lois González, Ruben C., Escudero, L.A, González, J.M.
Libro: Los Espacios Urbanos. El estudio geográfico de la ciudad y la urbanización
Editorial: Biblioteca Nueva y Siglo XXI
Páginas: inicial: 1 final: 455

Coordinadores: Lois González, Ruben C., Macía Arce, Carlos, Armas Quintá, Francisco, Cabalar Fuentes, Manuel, Cardoso da Silva, Lourival

Libro: Planificación y Estrategias Territoriales en la Sociedad Actua

Editorial: AGALI y Grupo ANTE de la Universidad de Santiago de Compostela

Páxinas: inicial: 1 final: 545

Autores: Lois González, Ruben C.,

Título: Factores de riesgo y nuevas oportunidades de negocio en una economía globa

Libro: Planificación y Estrategias Territoriales en la Sociedad Actua

Páxinas: inicial: 275 final: 387

Autores: Lois González, Ruben C., Santos Solla, Xosé Manuel, Paul Carril, Valeria

Título: Paisagens Vitivinícolas e desenvolvemento do Enoturismo na Galiza

Publicación: I Congreso Internacional Vinhas e Vinhos. Actas

Páxinas: inicial: 565 final: 583

Autores: Lois González, Ruben C., Paul Carril, Valeria, Feal Pérez, Alejandra, Macía Arce, Carlos

Título: As desigualdades xeográficas da crise actual na Unión Europea: unha análise rexiona

Publicación: XIII Coloquio Ibérico de Geografía. Respuestas de la Geografía Ibérica a la crisis actual. Parte 1. Las alternativas a la crisis actual, reflexiones desde una Geografía Crítica. La crisis económica y las repercusiones geográficas de la misma

Páxinas: inicial: 52 final: 62

Autores: Lois González, Ruben C, López, Lucrezia

Título: El Camino de Santiago: una aproximación a su carácter polisémico desde la geografía cultural y el turismo

Revista: Documents d'Anàlisi Geografica

Volume: 58/3

Páxinas: inicial: 459 final: 479

Autores: Lois González, Ruben C, Santomil Mosquera, David

Título: Souvenirs and Territorial Representations: A Case Study in Santiago de Compostela

Revista: European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation (EJTHR)

Volume: 3, Iss 3

Páxinas: inicial: 99 final: 113

Autor: Lois González, Ruben C

Título: Pèlerinage ou Tourisme sur le Chemin de Saint-Jacques actuel. Insterpretation d'un rapport complexe d'un point de vue géographique

Revista: Compostelle. Cahiers du Centre d'Étude, de Recherche et d'Histoite Compostellanes

Volume: 15

Páxinas: inicial: 70 final: 83

**ORZAMENTO E BALANCE
DE SITUACIÓN DO IDEGA**

INGRESOS XESTIÓN-INVESTIGACIÓN

	2011	2012
Remanente Xestión	28.804,23€	2.589,15 €
Retención remanente IDEGA	86.498,02€	86.454,99 €
Remanente Investigación e cooperación	945.575,39€	758.293,45 €
Universidade de Santiago	3.821,87€	2.367,68 €
Ingresos Producción Científica	3.407,81€	0,00 €
Axudas Terceiro Cielo	1.837,05€	0,00 €
Achegas Xunta de Goberno	12.000,00€	12.000,00 €
Achegas bolsas de viaxe	780,00€	1.677,00 €
Outros ingresos	5.801,49€	2.965,43 €
Ingresos de proxectos e cursos	724.323,17€	553.396,38 €
Cofinanciación documentos de traballo	0,00€	566,60 €

TOTAL INGRESOS	1.812.849,03€	1.420.310,68€
-----------------------	----------------------	----------------------

GASTOS XESTIÓN-INVESTIGACIÓN

	2011	2012
Gastos de proxectos	368.398,24€	260.083,73€
Material funxible, reproducións e D. de Traballo	6.517,69€	28.071,43€
Comunicacións	1.778,36€	9.246,91€
Equipamento	2.731,17€	18.353,18€
Sesións Científicas, Xornadas e Congresos	7.103,84€	10.046,42€
Programa Doutoramento	1.837,05€	0,00€
Gastos de Persoal	499.577,73€	378.717,25€
Outros Gastos de Proxectos	77.613,43€	59.426,19€
Remanente incorporar	760.793,50€	569.910,58€
Retención Universidade	86.498,02€	86.454,99€

TOTAL GASTOS	1.812.849,03€	1.420.310,68€
---------------------	----------------------	----------------------

